

FrivilligCenter Lolland, Maribo, 8. januar 2018

Integration af flygtninge – den frivillige indsats og kulturmødet

Mads Ted Drud-Jensen, Center for Udsatte Flygtninge, Dansk Flygtningehjælp

Program 16.30-20.30

- 16.30 Velkomst
- 16.45 Præsentationsrunde
- 17.30 Plenum: Udfordringer og ressourcer
- 18.00 Sandwich
- 18.20 Oplæg: Kulturmødet og frivilligrollen
- 20.10 Opsamling: Hvad tager vi med os hjem til næste gang?
- 20.30 Tak for i aften

DFH Integration

Lærdansk

FRIVILLIG
AFDELINGEN

Integrationsnet

En del af Dansk Flygtningehjælp

**FLYGTNINGE
HJÆLPENS
TOLKESERVICE**

Præsentationsrunde

1. Hvilke aktiviteter laver vi?
2. Hvad er vi gode til/hvad fungerer godt?
3. Hvilke udfordringer oplever vi?
4. Hvad har vi brug for hjælp til?

Plenum:

UDFORDRINGER OG RESSOURCER

KULTURMØDET OG FRIVILLIGROLLEN

Flygtninge er forskellige

Kulturforståelse og kulturmøde: Hvordan arbejder vi med mennesker, der er anderledes stillet end os selv, og/eller som vi opfatter som anderledes end os selv?

Forskelle?

1. Flygtnings situation – flugt, eksil, traumer
2. Lovgivning – integration, udsathed, ligebehandling og diskrimination
3. Kultur

...og ligheder?

FLYGTNINGES SITUATION

Homs

(The guardian 2014)

Flygtninge generelt - stressfaktorer

Før, under og efter flugten:

- Oplevet ekstreme forhold
- Tab og afsavn
- Fundamentalt ændret livssituation
- Kulturelle forskelle
- Minoritet
- Klient

Migration og flugt påvirker familie og børn

- Eksiltilværelsen kan ændre dynamikken i familien
- Der kan være øget risiko for konflikt og overgreb
- Der sker et opbrud fra vante sociale netværk
- Eksiltilværelse kan påvirke påskønnelse og empati i familien

Traumer – Post-traumatisk stress syndrom (PTSD)

Begivenheden

- Reageret med intens frygt, hjælpeløshed og rædsel

Genoplevelsesfænomener

- Mareridt, flashbacks

Undgåelsesadfærd

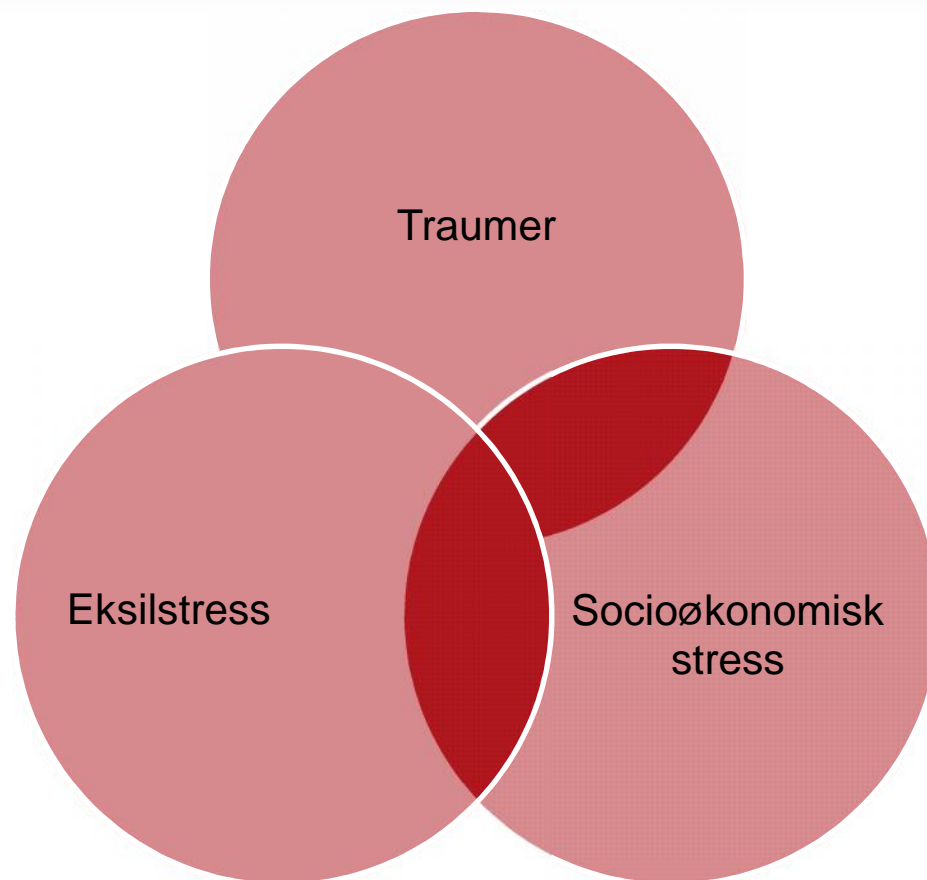
- Undgår alle stimuli, der minder om begivenhederne, eller generel følelsesmæssigt lammelse

Øget stress

- Søvn, humørsvingninger, manglende koncentration og indlæring, overreaktioner

Blik for det samlede billede

‘Vi flygtninge’

”Vi mistede vores hjem og dermed hverdagens genkendelighed. Vi mistede vores profession og dermed troen på, at vi kan udrette noget i denne verden. Vi mistede vores sprog og dermed de naturlige reaktioner, gestikulationernes lethed, det uhindrede følelsesmæssige udtryk. Vi efterlod vores slægtninge i de polske ghettoer, og vores bedste venner blev dræbt i koncentrationslejre og dermed brød vores privatliv sammen.”

Hannah Arendt, 1943

❖ Modtagelsen samt vilkår og muligheder har stor betydning for den enkelte flygtnings integration

Eksilfaktorer, der påvirker livskvaliteten og det psykiske helbred – og dermed integrationen

- Permanent eksistentiel usikkerhed
- Dårlige socioøkonomiske omstændigheder
- Manglende sociale relationer
- Dårlig kontakt med det etablerede sundhedssystem
- Manglende behandling af traumer
- 'Almindelige' stressfaktorer som skilsmisse, sygdom mv.

LOVE OG REGLER

- Midlertidige opholdstilladelser
- Tvungen boligplacering
- Familiesammenføring
- Integrationsydelse
- Integrationsforløb

Flygtninges modtagelse i Danmark

- Flygtningene fordeles til kommunerne efter kvoter – kommuner med flest flygtninge i 2017: Aalborg (355), København (290) Aalborg (423), Aarhus (240). *Lolland: 39 (2017)*. (www.nyidanmark.dk).
- Kommuner har integrationsansvar – 1-årigt integrationsprogram med mulighed for forlængelse op til fem år:
 - Modtagelse og boliganvisning (midlertidig bolig – permanent bolig)
 - Integrationskontrakt
 - Danskundervisning – 5 års uddannelsesret
 - Hjælp til **beskæftigelse** (praktikker)
 - Integrationsydelse ind til beskæftigelse (enlige: 6.010 kr./md., forsørgere: 8.546)
 - Koordinering af den generelle integrationsindsats
 - Ikke længere krav om sundhedsscreening

Ligebehandlingslov

- Forbudt at forskelsbehandle pba.
 - etnisk oprindelse og hudfarve
 - religion og tro
 - køn (og kønsidentitet)
 - seksuel orientering
 - handicap
 - politisk eller anden overbevisning
 - alder
- Lige adgang og lige muligheder for alle *uanset...*
- ...eks. på arbejdsmarkedet og hvad angår offentlig service
- Kan indebære, at to personer skal behandles forskelligt for faktisk at opnå ligebehandling og lige muligheder

KULTURFORSTÅELSE

Hvad er kultur?

**Fortolkningsfællesskaber,
mønstre af betydning**

**Forventninger til
adfærd, normer**

Bred definition

- skabes og skaber mennesker
- en gensidig proces
- altid til forhandling

Smal definition

- ét land
- ét folk
- ét sprog

Hvad betyder det i praksis?

Det smalle (beskrivende) kulturbegreb i praksis

- Søger fællestræk mellem personer med samme kulturelle baggrund.
- Forklarer personers handlinger ud fra deres kulturbaggrund. Indebærer ofte en forestilling om homogen national kultur. Kultur som statisk.

Det brede (komplekse) kulturbegreb i praksis

- Søger ikke at generalisere ud fra kulturel baggrund.
- Forklarer personers handlinger ud fra fx køn, alder, uddannelse – sociale forhold – og kultur.
- Ser personers handlinger i forhold til kontekster – fx familie, arbejde og fritid.

'1.000 flere flygtninge er det, vi kan rumme økonomisk og kulturelt'

Venstres politiske ordfører Jakob Ellemann-Jensen kalder det en god balance, når regeringen foreslår at tage 1.000 flygtninge som en del af løsningen på flygtningekrisen

Indland | Kommentarer (13)

Ideen om det homogene Danmark er det rene nonsens. Kom nu videre!

Danskerne hænger fast i myten om, at 'vi' er et tolerant folkefærd, mens problemerne med flygtninge og indvandrere skyldes 'de andre'.

POLITIKEN.DK

KULTURMØDET

Kulturmødet

Interkulturelle kompetencer og kultursensitivitet – hvordan møder vi personer, som vi opfatter som (kulturelt) anderledes end os selv?

Opmærksomhedspunkter:

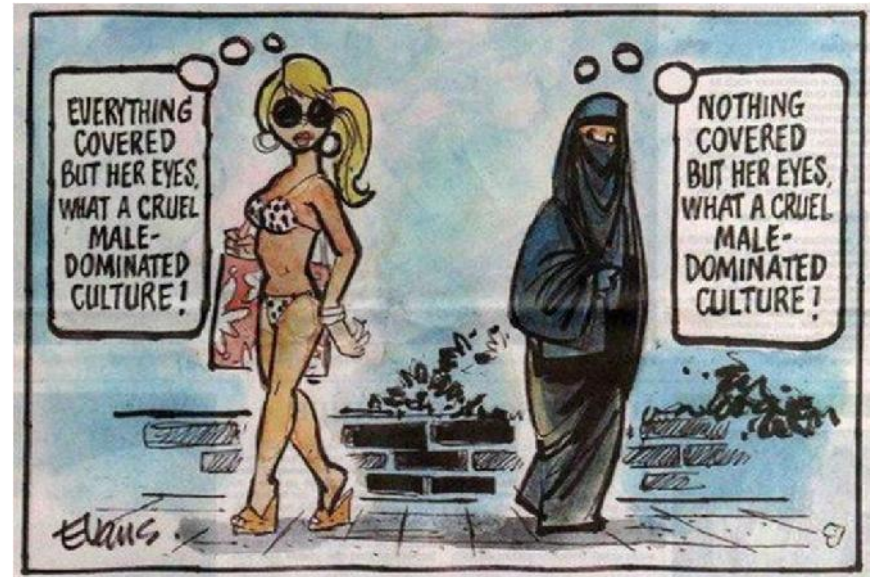
1. Kulturel forforståelse
2. Kulturel selvforståelse
3. Forskellige forskelligheder og ligheder – hvornår er 'kultur' en relevant forskel?

Kulturel forforståelse

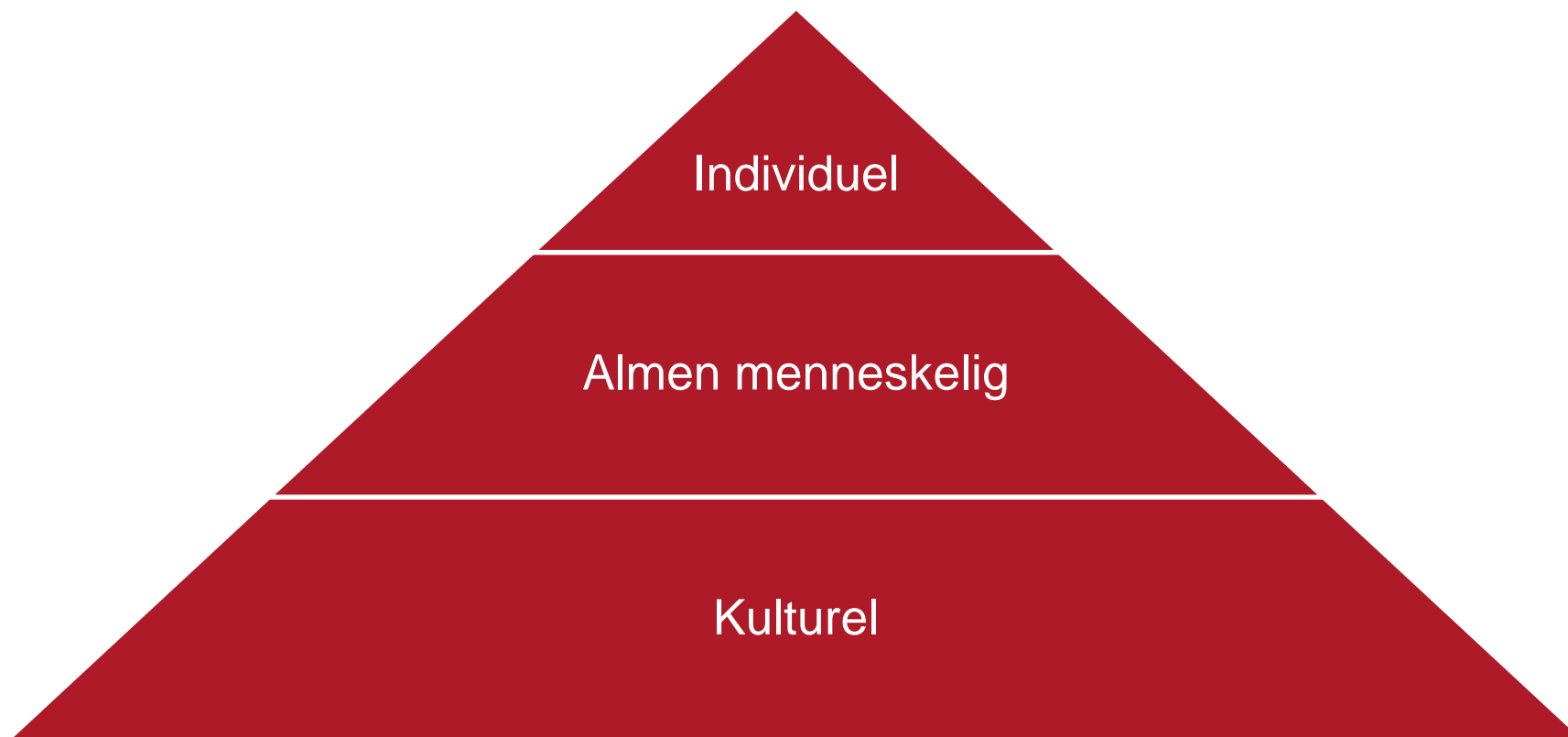
Forestillinger om mennesker, man ikke betragter som medlemmer af de kulturelle fællesskaber, man selv identificerer sig med.

Kan være god baggrund for at forstå andre, men også begrænsende for, hvad man kan forstå.

Fordomme og stereotyper.

Hvordan møder vi andre mennesker?

Konsekvenser...

- Indvandrere med ikke-vestlig baggrund kategoriseres anderledes på jobcentre end etniske danskere med samme forudsætninger.
- Flygtninge og indvandrere oplever at blive mødt som anderledes i sundhedsvæsenet, og at deres symptomer forklares med henvisning til deres kultur.
- I det konkrete møde: misforståelser, mistro, konflikt, ringe udbytte af tilbud, ulige adgang.
- *På Lolland, hos jer...?*

Pape slår fast: - Man skal give hånd...også Asmaa

Hvis man er ansat hos Fyns Folkt, så skal man give hånd. Det gjorde justitsministeren og integrationsministeren tirsdag aften på et samråd på Christiansborg.

14/21-2018

Kulturel selvforståelse

- Den måde man fortolker og fortæller om sig selv, ofte i form af idealisering og fremhævelse af en fornuft, som egen kultur besidder. Kan være implicit og ubevidst.
- Selvrefleksion - blikket vendes mod én selv.
- Hvad er egne kulturelle selvfølgeligheder?

Babies napping outside in the winter: "I have no words."

Julie Cigman
@juliecigman

Follow

Babies sleeping outside cafe in temperature of -3 degrees while mums have lunch inside #goodparenting? #copenhagen

5:18 PM - 19 Feb 2013

2 2

Candice (LA): I have no words.

Caitlin (Australia): Um, these parents should be put in prison???

Adrien (France): Wow seriously? I can't believe this is real it looks like a hoax... It's really sad :(

Joe (NY): Seems like they should get used to it, they live in Scandinavia.

NYHEDER

Australisk medie i chok over dansk børnehaven: Hvad sker der?

23. feb. 2016, 16:49

Mødet med Danmark

Unge grønlandere fortæller om mødet med Danmark:

<https://vimeo.com/127245567>

Forskellige forskelligheder og ligheder

- Hvem er jeg?
 - Dansker, mand, hvid, bøsse, konsulent, tennisspiller, akademiker, far, kæreste, privatbilist, københavner, champagnesocialist, mønsterbryder, jyde, frivillig?
- Fokus på de erfaringer, man selv og andre tidligere i livet har gjort sig, og som er knyttet til forskellige sociale sammenhænge. Man kan have erfaringer p.b.a. eks. alder, køn, social baggrund, seksuel orientering, etnicitet...
- Vigtigheden af at finde en fælles mellemmenneskelig interesse, eller nuancere blikket på forskelle.

Hvad kan man gøre – tips og tricks

- Lær at adskille observation og fortolkning
- Vent med at fortolke til du har tilstrækkelig viden
- Få viden fra personen selv

- Nøgleord: Nysgerrighed, viden, empati, respekt, ydmyghed

Flere tips og tricks...

- Klar kommunikation og gensidig forventningsafstemning
- Spørg!
- Inddrag!
- Indhent viden om de samfund, flygtingene kommer fra, men tag ikke den viden for givet i mødet med borgeren
- Overvej alternative årsager eller forklaringer
- Tag ikke egne selvfølgeligheder for givet
- Vær ærlig
- Fokuser også på ligheder og ressourcer frem for forskelle og problemer

Når sproget er en udfordring...

- Tal langsomt uden at overdrive
- Hold en normal rytme, så dit sprog ikke bliver karikeret eller der betones på de forkerte steder
- Råb ikke. Det fremmer ikke forståelsen
<https://www.youtube.com/watch?v=0RI9Cxc7uZA>

Formuleringer og konstruktioner

- Hold dig til letforståelige ord og undlad slang og ordsprog
- Brug simple sætningsstrukturer og brug så få ord som muligt fx undgå indskudte sætninger

"Ja, han var jo super provokerende, så hun endte med at spille klør fem. Men han lå som han havde redt".

"Hvis du er klar, hvilket jeg håber du er, så starter vi i morgen. De kom, for en gangs skyld, til tiden".

Skriv og tegn

- Når man lige er begyndt at lære et sprog, så kan det skrevne sprog være lettere
- Skriv det ikke forståede ord eller brug ordbog

- Man kan også tegne

Samtale

- Lyt mere end du taler
- Forgreningspunkter – vi skal turde lade samtalen udvikle sig på andre måder, end vi forventer
- Stil åbne spørgsmål – spørg ind til kontekst
- Stil korte 'informationsfattige' spørgsmål
- Vær ærlig om egen tvivl
- Giv noget af dig selv

Den frivillige indsats

Ven, hjælper, god nabo, rådgiver, kulturformidler, mentor, familie, ...?

- Inddragelse og engagement: afhænger af flygtingens ønsker og behov samt den frivilliges engagement og muligheder
- Det ligeværdige møde og hjælp til selvhjælp
- Tavshedspligt og almindelig underretningspligt
- Pas på jer selv og hinanden

Hvad tager vi med os hjem?

Think-pair-share

Thinking time

Think

Pair

Share

**TIL NÆSTE MØDE
D. 22. JANUAR**

Tak for i dag!

Mads Ted Drud-Jensen

Mail: mads.drud-jensen@drc.dk

Telefon: 3373 5357

Center for Udsatte Flygtninge: www.udsatteflygtninge.dk